

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації Осмоловської Анни Олександрівни на тему:
«Політика формування іміджу України в інформаційному просторі
закордонних держав після 2014 р.»,
поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань
05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 052 – «Політологія»

Наукова новизна дослідження політики формування іміджу України полягає у необхідності аналізу образів локальних територій при формуванні позитивного іміджу держави в зовнішньому інформаційному просторі. Як комплекс реальних механізмів та цілеспрямованих дій по формуванню та просуванню в інформаційному просторі сукупності уявлень (образів, асоціацій, трактувань), політика формування іміджу держави в інформаційному просторі закордонних держав не завжди є результатом цілеспрямованої політики. В умовах інформаційної війни та військової агресії з боку РФ внутрішня безсистемність інформаційної діяльності українських політичних інститутів може виявитися слабкою та хаотичною в умовах інформаційних атак. Втрата ініціативи формування та підтримки національного репутаційного іміджу може стати сприятливою умовою для зовнішнього втручання, що може бути загрозою безпеки країни. Тому дослідження стратегій, тактик, технік політики формування іміджу України в зовнішньому інформаційному просторі є важливим напрямом політологічного дослідження на сьогодні. Його наслідком може бути не тільки виявлення основних тем, спікерів, порядку денного, а також надання рекомендацій у формуванні позитивного іміджу країни для комунікацій державних інституцій.

Тема дисертації Осмоловської Анни Олександрівни та поставлена мета, є актуальними та затребуваними на національному та міжнародному рівнях. Завдання дослідження охоплюють таку проблематику: систематизація теоретико-методологічних зasad дослідження формування образу держави в

зовнішньому інформаційному просторі; розробка індикаторів аналізу та порівняння складових іміджу України в інформаційному просторі інших держав на підставі моніторингу закордонних джерел інформації; виявлення напрямків вдосконалення інформаційної політики України в контексті формування її іміджу на основі прикладного політичного аналізу внутрішньої інформаційної політики України на рівні «держава-регіон-район»; визначення тенденцій формування іміджу України після 2014 року, а також можливостей його коригування на основі компаративного аналізу образу України в інформаційному просторі США, як «держави-стратегічного партнера», та Російської Федерації, як «держави-ворога», а також прикордонних держав (на прикладі Польщі та Угорщини).

Теоретичне значення результатів роботи фокусується на дослідженні формування образів України після Революції Гідності в інформаційному просторі держав, які встановлюють політичний порядок денний світопорядку або мають спільний з Україною кордон. Дискурс-аналіз використано з метою виявлення основних дискурсивних практик знакових політичних подій України після 2014 року. За допомогою аналізу та синтезу політико-правової бази впровадження державної політики регіонального розвитку визначено правові засади формування образів локальних територій у внутрішньому інформаційному просторі. Через інституційний підхід, теорію комунікації та семіотику розглянуто інформаційну діяльність держави як політичного інституту, що несе певну відповідальність за формування уявлень та образів про країну. Метод моделювання використано під час розробки авторської адаптивної моделі комунікації на рівні «держава-регіон-район/ТГ» для зміцнення інформаційної складової реалізації державної політики.

Поставлена мета дослідження, визначені об'єкт та предмет дослідження побудовані за напрямком, в якому здійснюється дослідження, відповідають поставленим завданням та послідовності припущень, здійснених автором.

Серед нових наукових результатів теоретичного та науково-методичного

змісту необхідно виокремити такі:

- 1) по-перше, сформований теоретичний базис дослідження поняття «політика формування іміджу держави», що концептуалізовано через категорії: «образ країни», «імідж держави», «репутація держави», «бренд держави», «ознаки і асоціації України», «частка інформаційної присутності України у медіапросторі інших держав»;
- 2) по-друге, запропоновано вимірювані індикатори аналізу та порівняння іміджу України в зовнішньому інформаційному просторі, які можуть бути корисними під час аналізу ефективності впровадження політики формування іміджу держави в інформаційному просторі закордонних держав; на основі цих індикаторів за результатом моніторингу закордонних інтернет-видань виявлено специфіку інформаційної присутності України в медіа-просторі закордонних держав;
- 3) по-третє, побудовано модель поточного стану державних комунікацій за віссю «Держава-Регіон-Район», модель формування адаптивного контенту щодо впровадження державної регіональної політики з урахуванням громадської думки та потреб РДА/ТГ, а також запропоновано адаптивну (ідеальну) модель комунікацій між національним, регіональним та районним рівнями.

Практичне значення результатів дослідження ґрунтуються на експериментальній частині роботи, а саме побудові моделей комунікацій за віссю «Держава-Регіон-Район/ТГ»: моделі поточного стану державних комунікацій та адаптивної (ідеальної) моделі державних комунікацій між Кабінетом Міністрів України, обласними держадміністраціями та районними держадміністраціями (громадами) щодо стратегічних цілей регіонального розвитку. Ці результати можуть використовуватися органами державної влади та місцевого самоврядування для побудови ефективних комунікацій на національному, регіональному та районному рівнях в контексті процесу децентралізації. Рекомендації щодо коригування політики формування іміджу

України можуть бути враховані державними інститутами, які здійснюють свою діяльність в напрямку розробки та впровадження інформаційної політики.

Дисертація виконана особисто, містить наукові положення, нові науково обґрунтовані теоретичні та експериментальні результати, що проведені здобувачем особисто, і які мають істотне значення для політичної науки. Одержані здобувачем результати є достовірними та об'єктивними. Дослідження демонструє відповідність усім вимогам щодо рівня наукової кваліфікації здобувача, що зазначено у Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії (Постанова КМУ «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії» від 06 березня 2019 р. №167).

Зміст основних положень дисертаційного дослідження викладено у 11 публікаціях, 9 з яких є одноосібними: 4 – у наукових фахових виданнях України, які включені до міжнародних наукометричних баз, 2 – у наукових періодичних виданнях інших держав з напряму, за яким підготовлено дисертацію, 5 – у наукових виданнях України, які додатково відображають наукові результати дисертації.

1. Осмоловська А.О. Сучасні тенденції та виклики щодо формування освітньої політики України. *Політичне життя*. 2017. № 3. С. 70–74.
2. Осмоловська А.О. Чинники формування образу країни на міжнародній арені. *Політичне життя*. 2018. № 2. С. 80–85.
3. Осмоловська А.О. Економічна, політична та соціальна кризи Європи в ХХІ столітті. *Політичне життя*. 2019. № 2. С. 80–85.
4. Нагорняк Т.Л., Осмоловська А.О. Присутність України в інформаційному просторі прикордонних держав після 2014 року. *Політологічний вісник КНУ імені Тараса Шевченка*. 2020. Вип. 85. С. 226–236.

5. Osmolovska A. Tendencies of Ukraine's Image Formation in Polish Information Space. *Evropský politický a právní diskurz*. Czech Republic. 2019. Iss. 6. P. 77–82.
6. Осмоловська А., Погорелюк Є., Олексієнко А. Специфіка висвітлення реалізації державної політики регіонального розвитку у медіа. *Evropský politický a právní diskurz*. Czech Republic. 2021. Iss. 1. P. 190–198.
7. Осмоловська А.О. Криза Європи та її вплив на політичний імідж України: Збірка матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції "Актуальні проблеми соціальної прогнозстики" (м. Дніпро, 19 квітня 2019 р.) / відп. за випуск, професор В.В. Кривошеїн. Д.: Видавничо-поліграфічний дім "Формат А+", 2019. С.92–93.
8. Осмоловська А.О. Світові тенденції формування інформаційного простору після 2014 року та їх вплив на Україну. *Наука, освіта, суспільство: реалії, виклики, перспективи: зб. матеріалів конференції*. Вінниця: ТОВ "ТВОРИ", 2019. Т 1. С. 21–23.
9. Осмоловська А.О. Тенденції формування образу України в зовнішньому інформаційному просторі. «Актуальні питання сучасної науки» (матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції), 5-6 червня 2020 р. Міжнародний центр науки і досліджень (Київ), 2020. С. 30–31.
10. Осмоловська А.О. Позиція України в міжнародних рейтингах як чинник формування її іміджу в зовнішньому інформаційному просторі. V Міжнародна науково-практична конференція «Інформація та соціум», 25 червня 2020 р. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2020. С. 29–31.
11. Осмоловська А.О. Особливості формування іміджу України в інформаційному дискурсі зарубіжних держав. *Соціологічні дискурси: Матеріали IV Всеукраїнської наукової конференції молодих учених* (м. Дніпро, 4 грудня 2020 року). Дніпро, 2020. С. 69–71.

Результати дисертації повною мірою висвітлені у зазначених публікаціях.

Вищезазначене дає підстави рекомендувати дисертацію Осмоловської А. О. на тему: «Політика формування іміджу України в інформаційному просторі закордонних держав після 2014 р.» до захисту на підставі п. 10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 167 від 06 березня 2019 р. у спеціалізованій вченій раді на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 052 «Політологія».

Рецензенти:

доктор політичних наук, професор,
професор кафедри політології
та державного управління
ДонНУ імені Василя Стуса

М. В. Примуш

доктор політичних наук, доцент,
професор кафедри політології
та державного управління
ДонНУ імені Василя Стуса

I. B. Машина

